

Část 1

1) Uvedte, kde jsou v našem právním řádu uvedena následující pravidla (uvedte článek, paragraf, případně odstavec a specifikujte právní předpis):

- a) Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu.

.....

(správná odpověď hodnocena 0,5 b.)

- b) Ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.

.....

(správná odpověď hodnocena 0,5 b.)

- c) Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

.....

(správná odpověď hodnocena 0,5 b.)

2) Charakterizujte smysl institutu nepřijatelnosti kasační stížnosti, uveďte alespoň dva konkrétní příklady oblastí zvláštní části správního práva (soudních agend), v nichž se uplatňuje a uveďte, jakou formou rozhodnutí lze nepřijatelnost vyslovit. Odkážte současně na dotčená ustanovení zákona.

(správná odpověď hodnocena 1,5 b.)

3) Vysvětlete následující pojmy:

- a) zásada dispoziční (ve správním soudnictví), odkážte také na některé z ustanovení s. ř. s., jimiž je dispoziční zásada vyjádřena.

.....

.....

.....

.....

(správná odpověď hodnocena 1 b.)

b) nicotnost správního aktu

.....

.....

.....

.....

(správná odpověď hodnocena 1 b.)

4) Stručně charakterizujte institut přiznání odkladného účinku. Lze se proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu na přiznání odkladného účinku účinně bránit kasační stížností? Odpověď zdůvodněte a odkažte na dotčená ustanovení soudního řádu správního

.....

.....

.....

.....

(správná odpověď hodnocena 2 b.)

5) Vyberte správnou odpověď:

- a) Krajský soud zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí krajského úřadu. Tříčlenný senát NSS při projednávání kasační stížnosti, podané proti tomuto rozsudku krajského soudu, dospěl k právnímu názoru, který se zásadně odlišuje od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. V takovém případě senát:
- a. musí rozhodnout v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů.
 - b. postoupí věc k rozhodnutí devítičlennému rozšířenému senátu s odůvodněním svého právního názoru.
 - c. postoupí věc k rozhodnutí sedmičlennému rozšířenému senátu s odůvodněním svého právního názoru.

(správná odpověď hodnocena 1 b.)

- b) Policie České republiky zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o správním vyhoštění Igora Ševčenka. Pan Ševčenko nechce odejít z České republiky, protože zde založil rodinu, a proto se bránil proti rozhodnutí o odvolání žalobou, podanou u krajského soudu. V řízení před soudem vystupovala jako osoba zúčastněná na řízení podle § 34 s. ř. s. i Halina Ševčenkova, jeho manželka. Krajský soud ve věci rozhodl rozsudkem dne 22. 4. 2025. Žalované bylo rozhodnutí soudu doručeno dne 24. 4. 2025, žalobci hned

následujícího dne (25. 4. 2025). Halině Ševčenkové byl pak rozsudek doručen až dne 28. 4. 2025. Kdy nabylo rozhodnutí krajského soudu právní moci?

- a. 25. 4. 2025
- b. 24. 4. 2025
- c. 28. 4. 2025

(správná odpověď hodnocena 1 b.)

- c) Paní Antonová bylo dne 1. 3. 2025 doručeno rozhodnutí Městského úřadu Jindřichův Hradec, odboru dopravy, kterým byla uznána vinnou ze spáchání přestupku a byla jí uložena pokuta. Paní Antonová je po přečtení rozhodnutí rozhořčena, nesouhlasí s ním, a proto dne 2. 5. 2025 podala žalobu ke správnímu soudu. Jak bude správní soud postupovat?
- a. Žalobu odmítne dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s., neboť paní Antonová nevyčerpala řádné opravné prostředky.
 - b. Žalobu zamítne jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 s. ř. s., jelikož paní Antonová nevyčerpala řádné opravné prostředky.
 - c. Žalobu odmítne dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť paní Antonová žalobu podala opožděně.

(správná odpověď hodnocena 1 b.)

Část 2

Přečtěte si výňatek z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2016, sp. zn. 5 As 194/2014, a odpovězte na níže položené otázky.

Věc: žalobce: J. H., proti žalovanému: Krajský úřad Zlínského kraje, za účasti: I) městys Buchlovice, II) D. Z., III) J. Z., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2013, č. j. KUZL 12157/2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 11. 2014, č. j. 62 A 29/2013 - 85

Jediným přiměřeným způsobem výkladu § 101a odst. 1 a 101b odst. 1 s. ř. s. je tak výklad výše rozšířeným senátem předestřený, tj. rozlišující dva samostatné typy návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, přičemž oba tyto typy návrhů mají odlišný okruh osob aktivně procesně legitimovaných k podání návrhu a rovněž samostatné lhůty k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části. Tento výklad je ostatně v souladu s teleologickou metodou interpretace právních předpisů, neboť účelem procesních předpisů je nepochybně provést na úrovni zákona ústavně zaručené právo na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. poskytnout jednotlivci schůdnou cestu, jak dosáhnout účinné ochrany jeho práv soudem.

Vyloučení možnosti soudního přezkumu zákonnosti aplikovaného opatření obecné povahy po uplynutí tříleté lhůty by nepochybně v souladu s tímto smyslem a účelem právní úpravy nebylo. Taková interpretace by byla zároveň v rozporu s argumentací systematickou, pokud by bylo dovozováno, že regulace obsažená v podzákonných předpisech či dokonce v zákonech by v soudním řízení o žalobě proti jí aplikujícímu individuálnímu správnímu aktu byla možná, zatímco případně nezákonná regulace obsažená v opatření obecné povahy by byla již nedotknutelná a nepřezkoumatelná.

(...)

Rozšířený senát si je vědom i toho, že lhůta pro podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy byla zákonodárcem s účinností od 1. 1. 2012 zavedena v zájmu ochrany dobré víry dotčených osob v zákonnost opatření obecné povahy a stability poměrů v území, přičemž stanovení takové lhůty se Nejvyšší správní soud sám domáhal např. v rámci návrhu na zrušení dílu 7 hlavy druhé soudního řádu správního, o němž rozhodl Ústavní soud výše citovaným nálezem sp. zn. Pl. ÚS 34/10 ze dne 24. 7. 2012. Stanovení obecné lhůty pro podání návrhu na abstraktní kontrolu je jistě ústavně zcela konformní a žádoucí. Výklad přijatý rozšířeným senátem, který uznává zvláštní lhůtu pro podání incidenčního návrhu na zrušení obecné povahy, ovšem není s výše uvedeným v rozporu. Okruh osob oprávněných k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a odst. 1 věty druhé s. ř. s. je totiž velmi omezený, což zabraňuje nadužívání tohoto institutu a obcházení lhůty k podání návrhu na abstraktní kontrolu dle § 101b odst. 1 s. ř. s. i častým zásahům do starší územně plánovací dokumentace ze strany správních soudů. Tento výklad je tak zároveň v souladu se zásadou proporcionality a zdrženlivosti při výkonu soudní moc

Vzhledem k právě podanému výkladu § 101a odst. 1 a § 101b odst. 1 s. ř. s. přijatému rozšířeným senátem je třeba překonat názor sedmého senátu vyslovený v rozsudku ve věci *Bioplynová stanice Hvoždany*, tj. že v rámci žaloby proti rozhodnutí aplikujícímu opatření obecné povahy má soud postupem podle čl. 95 odst. 1 Ústavy posoudit zákonnost aplikovaného opatření obecné povahy. Zároveň je nutno odmítnout i názor předkládajícího senátu, že po uplynutí tříleté lhůty stanovené v § 101b odst. 1 s. ř. s. již není možné zákonnost opatření obecné povahy nijak posoudit či přezkoumat ani v souvislosti s žalobou proti rozhodnutí, kterým je opatření obecné povahy aplikováno.

- 1) Zastupitelstvo středočeské obce Kamenice vydalo formou opatření obecné povahy změnu územního plánu. Předmětné opatření obecné povahy nabylo účinnosti dne 1. 3. 2023. Pan Řezníček vlastní pozemek v území, které je nově vymezeno jako nezastavitelné. Má v plánu na něm v budoucnu postavit rodinný dům. Je přesvědčen, že územní plán nově vymezil nezastavitelné plochy v rozporu se zákonem. Tento nedostatek namítal již v průběhu projednávání návrhu změny územního plánu. Dne 14. 5. 2025 proto podal ke Krajskému soudu v Praze návrh na zrušení předmětného opatření obecné povahy (změny územního plánu). Jak krajský soud o tomto návrhu rozhodne? Odpověď zdůvodněte.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(správná odpověď hodnocena 2 b.)

- 2) Nový územní plán obce Lhota nabyl účinnosti dne 1. 7. 2022. Odvolací správní orgán aktuálně potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu (správního orgánu prvního stupně), jímž byla zamítnuta žádost pana Nováka o povolení záměru – stavby rodinného domu, a to pro jeho nesoulad s aktuálním územním plánem (§ 195 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, dále jen „nový stavební zákon“). Rozhodnutí o odvolání mu bylo doručeno dne 9. 4. 2025. Pan Novák považuje jak územní plán, tak i rozhodnutí stavebního úřadu vydané na jeho základě za nezákonné. Kdy nejpozději se pan Novák může obrátit ke krajskému soudu se žalobou proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu, podanou společně s návrhem na zrušení opatření obecné povahy (územního plánu)? Odpověď odůvodněte s odkazem na dotčená ustanovení soudního řádu správního a navazující zvláštní právní úpravy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(správná odpověď hodnocena 2 b.)

- 3) Jakou formou se může adresát veřejné správy ve správním soudnictví účinně bránit proti nečinnosti správního orgánu, spočívá-li tato nečinnost v nevydání opatření obecné povahy? Odpověď odůvodněte.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(správná odpověď hodnocena 2 b.)

- 4) Je soudce oprávněn posoudit soulad opatření obecné povahy se zákonem postupem podle článku 95 odst. 1 Ústavy? Odpověď odůvodněte.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(správná odpověď hodnocena 2 b.)

- 5) Jaký je rozdíl mezi materiálním a formálním pojetím opatření obecné povahy? Z jaké z těchto koncepcí vychází úprava opatření obecné povahy ve správním řádu a v soudním řádu správním (tak jak byla vyložena judikaturou)?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(správná odpověď hodnocena 2 b.)

Vzorové řešení

Část I.

1)

- a) článek 6 EÚLP (0,5 b.)
- b) § 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (0,5 b.)
- c) § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (0,5 b.)

2)

Nepříjatelnost kasační stížnosti je procesním institutem, který omezuje obecnou přípustnost kasační stížnosti, byla-li podána proti rozhodnutí krajského soudu ve věcech, projednávaných samosoudcem. Nepříjatelnou není kasační stížnost jen tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Uplatní se například u kasačních stížností proti rozsudkům ve věcech důchodového pojištění, mezinárodní ochrany, některých přestupků aj. (ust. § 31 odst. 2 s. ř. s.). (1 bod za vysvětlení pojmu, 0,5 bodu za soudní agendy, jichž se týká; v obou případech se vyžaduje odkaz na dotčené ustanovení)

3)

- a) Soudy ve správním soudnictví nemohou řízení zahájit bez návrhu (§ 5, § 32 s. ř. s.). Dispoziční zásada se současně promítá do dispozice s předmětem řízení a rozsahem návrhu - například povinností formulovat a právem omezit žalobní body (§ 71 s. ř. s.) (1b.: 0,5 b.: vysvětlení, 0,5 b.: odkaz na ustanovení, v němž se uplatnění dispoziční zásady projevuje)
- b) Nicotnost správního aktu představuje vadu, která je natolik závažná, že akt nevyvolává žádné právní účinky. Nicotný správní akt nezakládá, nemění ani neruší práva nebo povinnosti a nemůže závazně prohlásit jejich existenci (1 b.: 0,5 za vadu správního aktu, 0,5 za důsledky)

4) Smyslem odkladného účinku je pozastavení jakýchkoli účinků napadeného správního rozhodnutí, a to až do skončení řízení před soudem (resp. do zrušení odkladného účinku). Podmínky, za kterých může správní soud žalobě přiznat odkladný účinek, stanoví § 73 odst. 2 s. ř. s. Proti usnesení, kterým bylo rozhodnuto o návrhu na přiznání odkladného účinku je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.). (2 b.: 1b. vysvětlení institutu, 1 b. přípustnost kasační stížnosti; v obou případech se vyžaduje odkaz na dotčené ustanovení).

5) a) C (1 b.)

b) A (1 b.)

c) A (1 b.)

Část II.

- 1) Krajský soud návrh odmítne podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděný, protože se v daném případě navrhovatel nedomáhal incidenčního, nýbrž toliko běžného „abstraktního“ přezkumu. Návrh na zrušení předmětného opatření obecné povahy lze proto podat pouze ve lhůtě do jednoho roku od účinnosti změny územního plánu, tj. nejpozději dne 1. 3. 2024 (§ 101b odst. 1 věta první s. ř. s.). (1 bod za správné zodpovězení postupu podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s, 1 bod za jeho zdůvodnění)
- 2) Pan Novák může podat žalobu spojenou s návrhem na zrušení opatření obecné povahy nejpozději dne 9. 5. 2025. Protože se žalobce domáhá rovněž přezkumu opatření obecné povahy (předmětného územního plánu), tj. incidenčního přezkumu, není vázán lhůtou ve smyslu § 101b odst. 1 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 9. 2016, č. j. 5 As 194/2014-36). Lhůtou k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu však vázán je. Žalobu je třeba podle § 72 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 306 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, podat ve lhůtě do jednoho měsíce od oznámení rozhodnutí. (1 bod za správnou odpověď, 1 bod za zdůvodnění)
- 3) Způsobitým prostředkem soudní ochrany je v tomto případě zásahová žaloba (§ 82 ve spojení s § 85 s. ř. s.). Žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu lze brojit pouze proti nevydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení (§ 79 odst. 1 s. ř. s.). Opatření obecné povahy pod tyto správní činnosti nelze podřadit. (1 bod za správnou odpověď, 1 bod za zdůvodnění založené na odlišnosti opatření obecné povahy od forem, vypočtených v ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s.)
- 4) Abstraktní kontrolu opatření obecné povahy soud z úřední povinnosti provádět nesmí. Oporu pro takový postup nelze hledat ani v článku 95 odst. 1 Ústavy, který soud opravňuje k posouzení souladu podzákoného právního předpisu se zákonem. Tento postup ovšem nelze uplatnit pro kontrolu zákonnosti opatření obecné povahy. K použití analogie v tomto případě není důvod (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 9. 2016, č. j. 5As 194/2014-36). (1 bod za správnou odpověď, 1 bod za zdůvodnění)
- 5) Materiální pojetí opatření obecné povahy (či obecně forem správní činnosti) vychází z toho, že nezáleží na tom, jak je konkrétní akt zákonem označen, ale na tom, jestli naplňuje materiální znaky opatření obecné povahy (těmi jsou konkrétní předmět regulace a neurčitý okruh adresátů; o opatření obecné povahy se proto hovoří jako o abstraktně-konkrétním aktu či smíšeném aktu) – pokud tyto materiální znaky naplňuje, potom je podřazen pod (procesní) režim opatření obecné povahy. Formální pojetí naopak vychází z toho, že je rozhodné, jak je konkrétní akt označen v zákoně. Obecné procesní předpisy (spr. ř. v části šesté a s. ř. s. v § 101a a násl.) počítají s materiálním pojetím opatření obecné povahy; tento závěr byl nicméně dovozen judikatorně (viz zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 14/07, a na něj navazující rozhodnutí). Pochopitelně je ale třeba respektovat, pokud zákonodárce výslovně propůjčí určitému aktu jinou formu a označí jej

jinak, než by odpovídalo jeho materiálním znakům. (1 bod za vysvětlení rozdílů mezi oběma pojetími, 1 bod za přiřazení procesních předpisů k materiálnímu pojetí)